

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH120086
NAZWA
OBSZARU Górny Dunajec

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH120086	Powrót

1.3. Nazwa obszaru

Górny Dunajec

1.4. Data opracowania 2006-03	1.5. Data aktualizacji 2024-03

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja:	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres:	Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail:	kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2009-10
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2011-02
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2023-04
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 3 kwietnia 2023 r. w spr. soo Górny Dunajec (PLH120086)

2. POŁOŻENIE OBSZARU

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

[Powrót](#)

Długość geograficzna
20.0735

Szerokość geograficzna
49.4858

2.2. Powierzchnia [ha]:
150.24

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2   Nazwa regionu

PL21	Małopolskie

2.6. Region biogeograficzny

Alpejski   (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

[Powrót](#)

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3220			15.78		G	A	C	B	B
3230			0.01		P	A	C	B	C
3240			4.0		G	B	C	B	C
91E0			16.27		G	B	C	B	C

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki				Populacja na obszarze				Ocena obszaru	
		Nazwa					Jakość		

Grupa	Kod	naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
F	5264	Barbus carpathicus			p				C	G	C	B	C	B
F	1163	Cottus gobio			p				R	G	C	B	B	B
F	1096	Lampetra planeri			p				C	G	C	B	B	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne - wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N23	11.47
N10	42.33
N17	0.15
N16	10.32
N12	35.72
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Ostoję Górny Dunajec z dopływami tworzą: rzeka Dunajec na odcinku od ujścia Białego Dunajca do mostu na trasie Harkłowa-Knurów (z wyłączeniem odcinków przebiegających przez obszar zabudowany, lub trwale zniszczonych) oraz rzeka Czarny Dunajec od płn. granicy ostoi Tofowiska Orawsko-Nowotarskie do ujścia do Dunajca wraz z potokiem Lepietnica od mostu na trasie Morawczyna - Nowy Targ w miejscowości Trute. Rzeka Dunajec i jej dopływ rzeka Czarny Dunajec w granicach ostoi zaliczane są do typu 14 - mała rzeka fliszowa. W granicach ostoi Dunajec płynie prawie naturalnym, skoncentrowanym korytem, dno i brzegi wycięte w utworach aluwialnych złożonych zasadniczo z granitów tatrzańskich z domieszką utworów fliszowych płaszczowiny magurskiej. Czarny Dunajec uważany za źródłowy odcinek rzeki Dunajec na odcinku w granicach ostoi posiada naturalne koryto o kamienistym dnie i słabo porośniętych brzegach.

4.2. Jakość i znaczenie

Ważna ostoja wielu gatunków ryb cennych z przyrodniczego i gospodarczego punktu widzenia. W Dunajcu

powyżej kaskady zbiorników Czorsztyn-Sromowce Niżne w badaniach przeprowadzonych w latach 1963, 1980, 1996/1997 stwierdzono liczne występowanie brzanki i głowacza białopłetwego. W ostatnich badaniach w latach 2001-2002 brzanka została stwierdzona na stanowiskach w Łopusznej, Harklowej i Knurowie, gdzie stanowiła 8,12% liczebności oraz 21,00% ogólnej biomasy poławianych ryb. W tych samych badaniach głowacz białopłetwy stanowił 0,71% liczebności zespołu ryb. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym – występują tu 2 gatunki ryb z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

Jest to ważny obszar występowania siedlisk kamieńcowych (3220-3240), doskonale rozwiniętych zarówno nad samym Dunajcem, jak i w dolinie Czarnego Dunajca.

Inwentaryzacje prowadzone w latach 20013-2014 na potrzeby sporządzenia Planu Zadań Ochronnych dla tego obszaru potwierdziły występowanie licznych płatów siedlisk kamieńcowych oraz łęgów wierzbowych. Badania ryb i minogów, poza stwierdzonymi wcześniej brzanką i głowaczem białopłetwym, wykazały obecność minoga strumieniowego.

3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków

Jakość danych: W okresie czerwiec – sierpień 2014 roku przeprowadzono inwentaryzację oraz ocenę stanu siedliska przyrodniczego 3220 – Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków. Przeprowadzone badania pozwoliły dokładnie poznać stan siedliska 3220 w obszarze Górny Dunajec PLH120086, jakoś danych należy zaliczyć do klasy G (wysoka).

Reprezentatywność: Siedlisko obejmuje fragmenty górskich potoków wraz z materiałem żwirowym odkładającym się w zakolach i wzdłuż koryta w postaci wysepek i łach. W skład siedliska wchodzi pionierskie zbiorowiska roślinne z dużym udziałem gatunków górskich, aczkolwiek skład gatunkowy jest silnie zróżnicowany i często przypadkowy. Zwarcie roślinności jest niewielkie, zwykle 5-30%. Kamieńce i żwirowiska podlegają okresowym zalewom i zmianom poziomu wody, nasłonecznienie jest duże, podłoże niestabilne o różnej średnicy ziarna. Siedlisko w obszarze Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086 występuje we wszystkich jego fragmentach, zarówno na odcinku Czarnego Dunajca, Lepietnicy i Dunajca. Najczęściej są to pasma ciągnące się wzdłuż brzegu rzeki, ale również łachy usytuowane pośrodku koryta. Reprezentatywność siedliska przyrodniczego w obszarze oceniono na A (doskonała).

Powierzchnia względna: Siedlisko stwierdzono na 6 stanowiskach w obszarze, łącznie 53 płyty o powierzchni 15,78 ha. Siedlisko to jest niezwykle dynamiczne, tak więc po każdym większym wezbraniu lokalizacja płatów jak również stan ich zachowania może ulegać zmianie. Zjawisko takie należy traktować jako nierozzerwalnie związane z występowaniem pionierskiej roślinności. Ciągłe przemieszczanie materiału skalnego zapobiega bowiem sukcesji w kierunku bardziej zwartych zbiorowisk roślinnych. W obszarze Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086 znajduje się poniżej 2% zasobów krajowych tego siedliska, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C.

Stan zachowania: Monitoring prowadzony w 2014 r. określił stan siedliska w obszarze Górny Dunajec PLH120086 jako właściwy (FV), mniej niż połowa stanowisk uzyskała ocenę U1, brak stanowisk z oceną U2.

Najlepiej zachowane płyty występują na stanowiskach: Długopole 3, Ludźmierz 4 oraz Harkłowa 4. Na obniżenie oceny na niektórych stanowiskach wpłynęły przede wszystkim wskaźniki specyficznej struktury i funkcji tj.: obecność ekspansywnych roślin zielnych oraz gatunków inwazyjnych. Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego w obszarze określono jako II – dobrze zachowana. Stopień zachowania funkcji oceniono na II – dobre perspektywy. Zgodnie z Instrukcją wypełniania SDF (ver. 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania B (dobry).

Biorąc pod uwagę doskonałą reprezentatywność (A) i dobry stan zachowania siedliska (B) oraz mały udział w zasobach krajowych siedliska (ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako dobra (B).

3230 Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (Salici-Myricarietum, część - z przewagą wrześni)

Jakość danych: W okresie czerwiec – sierpień 2014 roku przeprowadzono inwentaryzację oraz ocenę stanu siedliska przyrodniczego 3230 – Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków.

Przeprowadzone badania pozwoliły dokładnie poznać stan siedliska 3230 w obszarze Górny Dunajec PLH120086, jakoś danych należy zaliczyć do klasy G (wysoka).

Reprezentatywność: Siedlisko formułuje się na żwirowiskach i kamieńcach górskich potoków o w miarę

wyrównanym i stabilnym składzie mechanicznym podłoża, charakteryzujące się znacznymi zmianami poziomu wody, zwłaszcza letnimi wezbraniami. Jest to kolejne stadium sukcesyjne po odkrytych kamieńcach. W skład siedliska wchodzi zbiorowiska niskich zarośli wrześniowo-wierzbowych z dominacją wrześni pobrażnej i licznych gatunków zielnych. Zwarcie roślinności zwykle w przedziale 20-30%. W czasie inwentaryzacji obecność zarośli wrześniowych stwierdzono wyłącznie w zachodniej części obszaru na odcinku Czarnego Dunajca w miejscowości Krauszów. Mimo to ze względu na bardzo dobrze wykształconą strukturę, jak również duży potencjał, reprezentatywność siedliska w obszarze oceniono na A (doskonała). Powierzchnia względna: Jedyne płaty siedliska o powierzchni 0,13 ha zlokalizowany jest przy korycie Czarnego Dunajca, prawie w całości poza granicą obszaru Górny Dunajec PLH120086. Brak siedliska w granicach obszaru prawdopodobnie spowodowany jest powodzią, która miała miejsce wiosną 2014 roku, i spowodowała duże zmiany przebiegu koryta oraz przemieszczenie odsypisk i wysp w inne miejsca. Niedługo czas między powodzią a pracami inwentaryzacyjnymi mógł być niewystarczający do odtworzenia się siedliska. Wysoce prawdopodobne jest natomiast ponowne pojawienie się siedliska w kolejnych latach. W obszarze Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086 znajduje się poniżej 2% zasobów krajowych tego siedliska, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C.

Stan zachowania: Monitoring prowadzony w 2014 r. określił stan siedliska w obszarze Górny Dunajec PLH120086 jako niezadowolający (U1) ze względu na bardzo małą powierzchnię zajmowaną przez siedlisko. Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego w obszarze określono jako II – dobrze zachowana. Stopień zachowania funkcji oceniono na II – dobre perspektywy. Zgodnie z Instrukcją wypełniania SDF (ver. 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania B (dobry).

Biorąc pod uwagę doskonałą reprezentatywność (A) i dobry stan zachowania siedliska (B) oraz mały udział w zasobach krajowych siedliska (ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako znacząca (C).

3240 Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salici-Myricarietum*, część - z przewagą wierzby)

Jakość danych: W okresie czerwiec – sierpień 2014 roku przeprowadzono inwentaryzację oraz ocenę stanu siedliska przyrodniczego 3240 – Zarośla wierzby siwej na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków.

Przeprowadzone badania pozwoliły dokładnie poznać stan siedliska 3240 w obszarze Górny Dunajec PLH120086, jakość danych należy zaliczyć do klasy G (wysoka).

Reprezentatywność: Siedlisko zajmuje brzegi potoków górskich o dobrze ustabilizowanym materiale skalnym, rzadko ulegający przemieszczeniom. W skład wchodzi głównie zarośla różnych gatunków wierzby (głównie wierzby siwej) z udziałem olchy, brzozy i wrześni. Zwarcie wynosi zwykle 100%. Głównymi gatunkami budującymi warstwę krzewów są wierzba siwa *Salix eleagnos*, wierzba purpurowa *Salix purpurea* oraz wierzba krucha *Salix fragilis* stanowiąca gdzieś (wraz z wierzbą siwą) warstwę drzew. Zbyt duży udział gatunków drzewiastych oraz wysokich krzewów, dochodzących miejscami do 4-5 m sugerują sugerujące, że siedlisko jest w stadium przejściowym w kierunku łągów wysokich. Reprezentatywność siedliska przyrodniczego w obszarze oceniono na B (dobra).

Powierzchnia względna: Płaty zarośli wierzbowych stwierdzono w trzech z pięciu odcinków. Zarówno na Lepietnicy, Czarnym Dunajcu i Dunajcu. Siedlisko to nie było obecne jedynie w okolicach miasta Nowy Targ. Zinwentaryzowano 6 płatów siedliska o łącznej powierzchni 4,00 ha. W obszarze Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086 znajduje się poniżej 2% zasobów krajowych tego siedliska, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C.

Stan zachowania: Monitoring prowadzony w 2014 r. określił stan siedliska w obszarze Górny Dunajec PLH120086 jako niezadowolający (U1). Na obniżenie parametru struktury i funkcji wpłynęły głównie wskaźniki: obecność gatunków roślin inwazyjnych, zbyt duży udział gatunków drzewiastych oraz wysokich krzewów, odchodzących miejscami do 4-5 m. Najlepiej zachowane płaty siedliska występują na stanowiskach Ludźmierz 2 i Krauszów 1. Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego w obszarze określono jako II – dobrze zachowana. Stopień zachowania funkcji oceniono na II – dobre perspektywy. Zgodnie z Instrukcją wypełniania SDF (ver. 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania B (dobry). Biorąc pod uwagę dobrą reprezentatywność (B) i dobry stan zachowania siedliska (B) oraz mały udział w zasobach krajowych siedliska (ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako znacząca (C).

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe)

Jakość danych: W okresie czerwiec – sierpień 2014 roku przeprowadzono inwentaryzację oraz ocenę stanu siedliska przyrodniczego 91E0 – Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe. Przeprowadzone badania pozwoliły dokładnie poznać stan siedliska 91E0 w obszarze Górny Dunajec PLH120086, jakość danych należy zaliczyć do klasy G (wysoka).

Reprezentatywność: Siedlisko obejmuje nadrzeczne lasy: olszowe, jesionowe i wierzbowe, kształtujące się na glebach zalewanych wodami rzecznyymi o wysokim poziomie wód gruntowych. Występuje kilka podtypów siedliska warunkowanych częstotliwością i długością zalewów powierzchniowych i stanem wód gruntowych. Duże zróżnicowanie ekologiczne i geograficzne sprawia, że praktycznie nie ma gatunków typowych dla siedliska, których obecność mogłaby być uniwersalnymi wskaźnikami stanu. W obszarze Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086 siedlisko reprezentowane jest przez zespół *Salicatum albo-fragilis* – nadrzeczny łęg wierzbowy. Reprezentatywność siedliska przyrodniczego w obszarze oceniono na B (dobra).

Powierzchnia względna: Najlepiej wykształcone płyty leżą na granicy miejscowości Długopole i Krauszów, ale siedlisko obecne jest również na całym odcinku Lepietnicy znajdującym się w obszarze Natura 2000, oraz wzdłuż długiego fragmentu Dunajca w miejscowości Harkłowa. W większości przypadków granica obszaru Natura 2000 poprowadzona tuż przy korycie rzeki, przecina w poprzek płyty siedliska (osiągające miejscami szerokość 200 m). W granicach obszaru Natura 2000 stwierdzono 13 płątów siedliska o łącznej powierzchni 16, 27 ha. W obszarze Górny Dunajec PLH120086 znajduje się poniżej 2% zasobów krajowych tego siedliska, stąd ocena kryterium względnej powierzchni: C.

Stan zachowania: Monitoring prowadzony w 2014 r. określił stan siedliska w obszarze Górny Dunajec PLH120086 jako niezadowolający (U1). Dwa stanowiska uzyskały ocenę ogólną U2 (Harkłowa 2, Harkłowa 3) na którą wpłynęły obniżone wskaźniki ilości martwego drewna i obecności roślin inwazyjnych, głównie barszczu *Heracleum sosnowskyi*, a także z mniejszym pokryciem niecierpka *Impatiens glandulifera*. Mimo to w obszarze znajdują się również bardzo dobrze wykształcone płyty, które uzyskały właściwą ocenę stanu ochrony – FV (Krauszów 2, Długopole 2). Stopień zachowania struktury siedliska przyrodniczego w obszarze określono jako II – dobrze zachowana. Stopień zachowania funkcji oceniono na II – dobre perspektywy.

Zgodnie z Instrukcją wypełniania SDF (ver. 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania B (dobry).

Biorąc pod uwagę dobrą reprezentatywność (B) i dobry stan zachowania siedliska (B) oraz mały udział w zasobach krajowych siedliska (ocena C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony siedliska przyrodniczego w Polsce została określona jako znacząca (C).

1138 brzanka (*Barbus meridionalis*) [= 5264 *Barbus carpathicus*]

Ryba o wydłużonym kształcie ciała, osiągającym do 30 cm długości. Zasiedla górne biegi rzek o dużym spadku i kamienisto-żwirowym podłożu. Jest związana wyłącznie z wodami płynącymi. Należy do gatunków prowadzących osiadły tryb życia, jedynie w czasie tarła odbywa krótkie wędrówki w górę cieku. Żywi się głównie bezkręgowcami dennymi. Tarło odbywa gdy temperatura wody osiągnie 16-17,5°C, najczęściej czas ten przypada na miesiące maj-czerwiec, ale może również przeciągnąć się do lipca. Na terenie Polski brzanka występuje głównie w górnej Wiśle i jej karpackich dopływach oraz w dorzeczu Sanu.

Jakość danych: W 2013 roku prowadzono inwentaryzację i monitoring ryb i minogów na 10 stanowiskach rozmieszczonych równomiernie w obszarze Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086. Obecność brzanki stwierdzono na 9 stanowiskach. Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony brzanki zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytorycznie organy administracji metodykami lub wytycznymi).

Populacja: Populacja brzanki w obszarze Górny Dunajec PLH120086 charakteryzuje się niską liczebnością względną oraz zaburzoną strukturą wiekową. Zasoby gatunku w Polsce są trudne do oszacowania, ocenia się je na ok. 400 tys. osobników w regionie alpejskim oraz ok. 1 mln osobników w regionie kontynentalnym. Biorąc pod uwagę powierzchnię siedlisk (wody płynące) gatunku w obszarze Natura 2000 wynoszącą ok. 70 ha, można uznać, że przy średnim zagęszczeniu nie przekraczającym 0,01 os/m², liczebność brzanki w obszarze może wynosić ok. 5-7 tys. osobników, co stanowi poniżej 2% populacji krajowej tego gatunku. Wobec czego populację brzanki oceniono na C.

Stan zachowania: Brzanka to gatunek przydenny, związany z obecnością specyficznego substratu (żwir i kamienie o granulacji stosownej do wieku/wielkości osobników). Pod tym względem obszar Górny Dunajec PLH120086 oferuje dobre warunki siedliskowe. Brzanka nie jest zdolna do pokonywania większości barier migracyjnych. Istniejące budowle piętrzące na Dunajcu i Czarnym Dunajcu uniemożliwiają swobodną migrację osobników, tworząc prawdopodobnie w dużej mierze izolowane subpopulacje. Biorąc pod

uwagę biologię brzanki (gatunek wędrujący na krótkie odległości) stopień zachowania cech siedliska gatunku oceniono jako II - elementy dobrze zachowane. Zgodnie z Instrukcją wypełniania SDF (ver. 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania siedliska gatunku B (dobra).

Izolacja: Populacja brzanki ze zlewni górnego Dunajca jest odcięta od reszty populacji z dorzecza górnej Wisły poprzez zapory Zbiorników Czorszyńskiego i Sromowieckiego. Kryterium odnosi się jednak do stopnia izolacji populacji występującej na danym obszarze w stosunku do naturalnego zasięgu danego gatunku.

Obszar Natura 2000 Górny Dunajec zlokalizowany jest w zwartym zasięgu brzanki, tak więc izolację oceniono na C – populacja nieizolowana w obrębie rozległego obszaru występowania.

Biorąc pod uwagę wielkość populacji (C) i stosunkowo dobry stan zachowania siedlisk gatunku (B) oraz stopień izolacji populacji gatunku (C), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony brzanki w Polsce została określona jako znacząca (C).

1163 głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*) [= 5320 *Cottus microstomus*]

Niewielka ryba o długości do 15 cm. Posiada ciało spłaszczone grzbieto-brzusznie, przystosowane do przydennej trybu życia. Gatunek szeroko rozpowszechniony. Występuje w rzekach o charakterze od podgórskiego do nizinnego. Preferuje siedliska o stosunkowo szybkim przepływie wody i dobrym natlenieniu. Zasiedla miejsca kamieniste i żwirowe, unikając miejsc porośniętych roślinnością i silnie eksponowanych na światło. Tarło odbywa wczesną wiosną, w miesiącach marzec-kwiecień, gdy temperatura wody wyniesie 7-13 0C.

Jakość danych: W 2013 roku prowadzono inwentaryzację i monitoring ryb i minogów na 10 stanowiskach rozmieszczonych równomiernie w obszarze Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086. Obecność głowacza białopłetwego stwierdzono na 7 stanowiskach. Jakość danych wykorzystanych przy określeniu znaczenia obszaru dla ochrony głowacza białopłetwego zaliczono do klasy G (dane o wysokiej jakości — pochodzą one z inwentaryzacji przyrodniczych wykonanych przez ekspertów przyrodniczych zgodnie z przyjętymi przez właściwe merytoryczne organy administracji metodykami lub wytycznymi).

Populacja: Populacja głowacza białopłetwego w obszarze Górny Dunajec PLH120086 charakteryzuje się małą liczebnością względną, w związku z czym struktura wiekowa jest trudna do określenia. Zasoby gatunku w Polsce są trudne do oszacowania, ocenia się je na ok. 100 tys. osobników w regionie alpejskim oraz około 200-500 tys. osobników w regionie kontynentalnym (wielkości te są zapewne zaniżone z uwagi na ograniczoną znajomość rozmieszczenia głowacza białopłetwego w średnich i dużych rzekach nizinnych). Biorąc pod uwagę powierzchnię siedlisk (wody płynące) gatunku w obszarze Natura 2000 wynoszącą ok. 70 ha oraz brak gatunku na niektórych stanowiskach, można uznać, że przy średnim zagęszczeniu wynoszącym ok. 0,0015 os/m², liczebność głowacza białopłetwego w obszarze może wynosić ok. 1 tys. osobników, co stanowi poniżej 2% populacji krajowej tego gatunku. Wobec tego populację głowacza białopłetwego oceniono na C.

Stan zachowania: Głowacz białopłetwy to gatunek związany ze specyficznym substratem (żwir i kamienie o stosownej do wieku/wielkości osobników granulacji), relatywnie osiadły.

Pod tym względem obszar Górny Dunajec PLH120086 oferuje dobre warunki siedliskowe. Głowacz białopłetwy nie jest zdolny do pokonywania nawet najmniejszych barier migracyjnych. Istniejące budowle piętrzące na Dunajcu i Czarnym Dunajcu uniemożliwiają swobodną migrację osobników, tworzących prawdopodobnie w dużej mierze izolowane subpopulacje. Biorąc pod uwagę biologię głowacza białopłetwego (osiadły tryb życia) stopień zachowania cech siedliska gatunku oceniono jako II - elementy dobrze zachowane. Zgodnie z Instrukcją wypełniania SDF (ver. 2012.1), nadano ocenę stanu zachowania siedliska gatunku B (dobra).

Izolacja: Populacja głowacza białopłetwego ze zlewni górnego Dunajca jest odcięta od reszty populacji z dorzecza Wisły poprzez zapory Zbiorników Czorszyńskiego i Sromowieckiego. Kryterium odnosi się jednak do stopnia izolacji populacji występującej na danym obszarze w stosunku do naturalnego zasięgu gatunku.

Obszar Natura 2000 Górny Dunajec zlokalizowany jest na kraju zwartego zasięgu gatunku *Cottus microstomus*, tak więc izolację oceniono na B – populacja nieizolowana, ale występująca na peryferiach zasięgu gatunku.

Biorąc pod uwagę wielkość populacji (C) i stosunkowo dobry stan zachowania siedlisk gatunku (B) oraz stopień izolacji populacji gatunku (B), ocena ogólna znaczenia obszaru dla ochrony głowacza białopłetwego w Polsce została określona jako dobra (B).

1096 minóg strumieniowy (*Lampetra planeri*)

Jakość danych: W 2013 roku prowadzono inwentaryzację i monitoring ryb i minogów na 10 stanowiskach rozmieszczonych równomiernie w obszarze Natura 2000 Górny Dunajec. Obecność minoga stwierdzono na czterech stanowiskach. W 2014 roku wytypowano trzy dodatkowe stanowiska na których wykonano poszerzoną inwentaryzację stanu populacji i siedlisk minoga strumieniowego. Zastosowano wówczas zmodyfikowaną metodę elektropołowu ukierunkowaną na poszukiwanie minogów. Przeprowadzone badania pozwoliły dokładnie poznać stan populacji minoga strumieniowego w obszarze, jakość danych należy zaliczyć do klasy G (wysoka).

Populacja: W trakcie badań stwierdzono obecność minogów strumieniowych w różnym wieku, co sugeruje dobrą kondycję populacji. Zagęszczenie minogów w stosownych dla niego siedliskach było relatywnie wysokie i sięgało do 1,5 os/m². Z uwagi na niewielką powierzchnię obszaru Natura 2000 Górny Dunajec i rozległy zasięg występowania gatunku w skali kraju należy jednak nadać populacji ocenę C – stanowi ona nie więcej niż 2% populacji krajowej.

Stan zachowania: Stosowne dla gatunku siedliska – piaszczyste lub piaszczysto-muliste odsypiska istotne zwłaszcza dla larw minoga strumieniowego są obserwowane w obszarze, ale ich zagęszczenie nie jest wystarczające. Stabilne odsypiska tworzą się wyłącznie w zakolach brzegu o spowolnionym przepływie i w „cieniu prądowym” za różnego rodzaju przeszkodami (głazy, gruby rumosz drzewny). Urozmaicenie struktur korytowych jest najważniejsze dla zachowania dogodnych warunków do rozwoju minogów. Odtworzenie procesów warunkujących stabilność siedlisk minoga strumieniowego jest możliwe do realizacji poprzez pozostawianie martwego drewna w korycie rzeki oraz zaniechanie ograniczania erozji bocznej. W związku z powyższym stan zachowania siedlisk gatunku należy ocenić na B (dobry).

Izolacja: Ze względu na naturalne niewielkie możliwości migracyjne (osobniki dorosłe pokonują wędrówki na tarło dochodzące do kilkuset metrów) jak również bariery pochodzenia antropogenicznego, tj. progi poprzeczne, zbiorniki wodne, populację minoga strumieniowego z górnego Dunajca należy uznać za izolowaną od reszty jego zasięgu. Kryterium odnosi się jednak do stopnia izolacji populacji występującej na danym obszarze w stosunku do naturalnego zasięgu gatunku. Stanowiska minoga strumieniowego w obszarze Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086 znajdują się na południowym skraju zasięgu jego występowania, tak więc izolację oceniono na B – populacja nieizolowana, ale znajdująca się na peryferiach zasięgu występowania gatunku.

Pomimo względnie dobrego stanu siedlisk (B), stopnia faktycznej izolacji populacji gatunku (C) i wysokiego zagęszczenia minogów strumieniowych w wodach Czarnego Dunajca i Lepietnicy, udział gatunku z obszaru Natura 2000 Górny Dunajec w ogólnej populacji krajowej jest niewielki (C), stąd ocena ogólna wynosi zaledwie C.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
H	C01.01		i
H	J02.03.02		b
H	J02.05.05		b
H	J03.03		b
M	G05.01		i
H	I01		i
M	K02		i
M	J02.12.02		b
L	E03.01		b
L	G05.07		b
L	B02.02		i
L	B02.04		i
M	G01.03		i

M	J02.15		b
M	K01.01		i
L	C01.01.01		b
L	H01.08		b
L	E06		b
M	J02.05.04		o
L	F04		i
M	J03.02		o
M	J02.04.02		b
L	B03		b
L	K01.02		i
L	F02.03		o
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnątrzne [i o b]
L	X		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. Amirowicz A. (2012). Brzanka *Barbus meridionalis* petenyi. [W:] Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.), Monitoring gatunków zwierząt. Poradnik metodyczny. Część III. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa: 160–170. 2. Augustyn L., Epler P. (2006a). Ichtyofauna Czarnego Dunajca. [W:] Augustyn L. (red.), Ichtyofauna dorzecza Dunajca na początku XXI wieku. Wyd. PWSZ, Nowy Sącz: 11–14. 3. Augustyn L., Epler P. (2006b). Ichtyofauna Białego Dunajca. [W:] Augustyn L. (red.), Ichtyofauna dorzecza Dunajca na początku XXI wieku. Wyd. PWSZ, Nowy Sącz: 15–18. 4. Augustyn L., Epler P. (2006c). Ichtyofauna Dunajca na Podhalu. Część I. Wpływ nowopowstałego zbiornika zaporowego Czorsztyn-Niedzica. [W:] Augustyn L. (red.), Ichtyofauna dorzecza Dunajca na początku XXI wieku. Wyd. PWSZ, Nowy Sącz: 19–22. 5. Biesiadka E., Kowalik W. (1980). Water mites (Hydracarina) of the Western Bieszczady Mountains. 1. Stagnant waters. *Acta Hydrobiologica*, 22: 279–298. 6. Jędrzejczak E. i in. 2014. Dokumentacja Planu Zadań Ochronnych obszaru Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086 w województwie małopolskim. ProGea Consulting. 7. Kotusz J. (2012). Głowacz białopłetwy *Cottus gobio*. [W:] Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.), Monitoring gatunków zwierząt. Poradnik metodyczny. Część III. Biblioteka Monitoringu Środowiska,

Warszawa: 171–185.8. Magurran A. E. (2004). Measuring Biological Diversity. Blackwell Science, Malden, Oxford, Carlton.9. Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.) (2012). Monitoring gatunków zwierząt. Poradnik metodyczny. Część III. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.10. Marszał L. (2012). Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*. [W:] Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.), Monitoring gatunków zwierząt. Poradnik metodyczny. Część III. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa: 101–117.11. Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych ze szczególnym uwzględnieniem specjalnych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000. Szczegółowe wyniki monitoringu prowadzonego w latach 2009-2011 dla siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt: 3220 Kamieńce i żwirowiska górskich potoków; 3230 Zarośla wrześni na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków (*Salici-Myricarietum* część - z przewagą wrześni); 3240 Zarośla wierzbowe na kamieńcach i żwirowiskach górskich potoków; 2503 Brzanka (*Barbus meridionalis* (*Barbus peloponnesius*)); 1163 Głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*)12. Mróz W., Perzanowska J., Olszańska A. (red.) 2011. Natura 2000 w Karpatach. Strategia zarządzania obszarami Natura 2000. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków13. Mróz, W. (red.). 2012. Monitoring siedlisk przyrodniczych. Przewodnik metodyczny. Część I i II. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.14. Nobis M. 2014. Raport z prac terenowych wykonanych na potrzeby sporządzania projektu Planu Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086. ProGea Consulting.15. Nowak M. 2014. Raport z badań ichtiologicznych dotyczących stanu zachowania populacji minoga strumieniowego (*Lampetra planeri*) w obszarze Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086. ProGea Consulting.16. Nowak i in. 2013. Waloryzacja ichtiofaunistyczna obszaru Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086. ProGea Consulting.17. Penczak T. 2008. Znaczenie monitoringu w badaniach ichtiofauny rzek dla potrzeb racjonalnej gospodarki rybacko-wędkarskiej. [w:] Użytkownik Rybacki – Nowa Rzeczywistość: 53-5918. Perzanowska J., Olszańska A. 2009. „Obszary Natura 2000 w Małopolsce”. Instytut Ochrony Przyrody PAN; Kraków.19. Romanek W. 2006. Charakterystyka fitosocjologiczna lasów łęgowych w górnej części zlewni Dunajca. Praca magisterska, AR Wydział Leśny, Kraków20. Witkowski A., Kotusz J. 2008. Stan ichtiofaunistycznych badań rzek Polski. Roczn. Nauk. PZW, 21:23-60

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	80.0				

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL04	Południowomałopolski Obszar Chronionego Krajobrazu	*	80.0

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Krakowie
Adres:	Polska Mogilska 25 31-542 Kraków
Adres e-mail:	sekretariat.krakow@rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☒	Tak	Nazwa: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie z dnia 10 marca 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Górny Dunajec PLH120086 Link: http://edziennik.malopolska.uw.gov.pl/WDU_K/2017/1870/akt.pdf
☐	Nie, ale jest w przygotowaniu	
☐	Nie	

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH120086

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)
